

Esmâ Kadın

– Veysel Başer · 12 Mayıs 2011

Ayşe, büronun temizliğini ayda bir yaptırırdı. Genellikle cumartesi gününü seçerdi. Günlerden cuma ve temizliğe daha on gün varken temizlikçi kadın Esmâ'yı çağırırdı. Esmâ kadın, kırkına ayak basmış, on yıldan bu yana duldu. Yüz ve vücut güzelliği yönünden fena sayılmazdı. Konuşkandı. Takılmayı severdi. On dört ve on sekiz yaşlarında iki kızı vardı. Ayşe, temizlikten çok, dul bir kadının yaşamındaki sıkıntıları, evlilikle ilgili düşünce ve çekincelerini öğrenmek için onu çağırmişti. Ayşe, karısından boşanmış çocuksuz dul amcasıyla, kocasını trafik kazasında yitirerek dul kalan, on iki yaşında bir kızı olan hocası arasında çöpçatanlık yapıyordu. Kadın, liseden hocasıydı. İlk görüşmeleri sırasında yedi yıldan beri dul olduğunu öğrendiği hocası, bu zamana dek epey evlenme teklifi aldığı halde evlenmediğini, kendini kızına adadığı için evlenmek istemediğini söylemişti. İkinci kez görüştüklerinde, "Amcanla evlenmeyi düşüneneğim," diyerek biraz umut vermişti. Ayşe, çocuklu dul bir kadının ikinci kez evlenmesinde duyacağı kaygıları öğrenerek hocasını daha iyi anlamak için Esmâ kadından yararlanmak istemişti. Öğle yemeğinin hemen ardından, "Sen niye evlenmiyorsun?" diye sorarak onu açmak istedi. "Karşıma, adam gibi adam çıkmıyor," diye yakınlıkla söze başladı Esmâ. "Bir de, yetişkin iki kızın varsa elin ayağın bağlanıyor. Alacağım adamın yarın kızlarıma göz koymayacağını nereden bileyim? Büyük kız biraz saftır. Çok çabuk kanar. Evlenmek istediğinde bunları da düşünüyorsun."

Ayşe, hocasına hak verirken Esmâ'ya da, "Haklısın," dedi.

"Yakın bir zamanda bana talip olan bir adamın iyi birisi olduğunu, evinin yarısını benim üstüme geçirteceğini söylediler," diye devam etti Esmâ. "Öğrendim ki, içkicinin tekiymiş. Yıllarca içkici kahrı çektim. Bir başka içkiciyi eşğimden içeriye sokmam." Ayşe: "Kocan, esrar eroin mi kullanırdı?"

"Hayır. Şarapçiydi. Büyük kız doğana kadar iki şişe şarap içerdi. Ses etmezdim. Keyiflenir," eliyle işaret ederek, "İyi de iş tutardı," deyip Ayşe'yi güldürdü. "Büyük kız doğduktan sonra iki şişe yetmez oldu. Velhasıl, zıkkım içki önce erkekliliğini öldürdü sonra da kendini...Hergele; otuz yaşında, iki kızla birlikte sersefil bırakıp gitti beni..." Hüzünlendi. "Bazen dayakla okşasa da adamımı severdim..." Ayşe'nin uzattığı peçeteye yaslanan gözlerini sildi. "Adamım da beni severdi...Büyük kız doğana kadar bana çok iyi davranırdı. Kraliçem derdi...Bir yerde, oğlum olacak diye büyük konuşmuş. Kız olunca, arkadaşları dalga geçmiş. İşte o zaman kendini iyice içkiye verdi. İkinci çocuk da kız oldu. Erken doğduğu için fazla yaşamadı. Üçüncüye hazırlanırken kocama on gün içki içirmedim. Dölü baskın çıksın diye onu besiyeye alıp kendimi zayıf tuttum. Onca emeğin ardından o da kız olunca hepten içkici oldu kocam. Kabahati bende buluyordu. Bir oğlan doğuramıyorsun deyip dikiyordu şişeyi. Ses edince atıyordu dayağı. İriyariydi. Karşı koyamazdım. Erkek çocuk doğuramadığın gibi erkekliliğimi de öldürdün diyordu. İçkiden olduğunu kabul etmiyordu." Özlem duyarcasına inledi. "Önceleri dölyatağımı bile öpen mereti... sünnet çocuğunun uyuşturulmuş çüküne dönmüştü..." Ayşe, kesik kesik güldü.

"Dul bir kadın olarak ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsun?"

"Her yönden kötü," dedi Esmâ. "Yalnız kalınca erkeğin kıymeti daha iyi anlaşılıyor. Kocam yaşıyor-ken kimi zaman, ölse de kurtulsam derdim...Dul ve iki kız çocuğuyla kalmak, ondan çektiklerimden daha

berbatmış meğer. Kendi başıma da yaşarım güveninin, kocayı yitirdikten sonra işe yaramadığını anlıyorsun...Dul kadına, orospuluk yapar gözüyle bakılıyor...Erkekler, aşırı ilgi göstererek elde etmeye heveslenirken kadınlar da, kocamızı ayartır diye dışlıyorlar." Ayşe, böyle bir olguyu garipsedi.

"Dul kadını, en yakınları bile başlarına dert görüyor," diyerek konuşmasını sürdürdü Esmâ. "İki sene önce teyzemin büyük kızı, kısır olduğu bahanesiyle kocasının boş ol demesiyle dul kaldı. Annesi, onu dışarı çıkartmazdı. Evli ufak kızı gerdanı açık dolaşırken, dul kızına kapalı elbiseler giydirirdi. Kadıncağız bir sene zor dayandı. İki çocuklu, kendin-den on beş yaş büyük bir adama vardı. Kafası dank ettiği için bu defa resmi nikah yaptırdı." Ayşe: "Peki...bir erkeği arzuladığın oluyor mu?"

"Pek olmuyor be Ayşe'm...Yalnızlıkla geçen yıllar, hele bir de yoksulsan, senden çok şeyleri alıp götürüyor. Bir zaman sonra duyguların köreliyor."

"İkinci defa evlensen bu duyguların açığa çıkabilir mi?"

"Adamına bağlı. İçimi ısıtırsa pekâlâ bende de bir şeyler uyanır."

"İkinci kocayı sevmeye zorlanır mısınız?"

"Beni biraz rahat ettirsin, karılık hizmetimi iyi yaparım. Benin için bu yaştan sonra tutunacak bir dalımın olması önemli..."

"Sevmenin yaşı yoktur derler?"

"Geç onları kızım geç. Gençlikte sevgiye kurban olurken bir süre sonra sevginin karın doyurmadığını anlıyorsun."

"Ya adam seni çok severse?"

"Altına alana kadar öyle görünür. Güzel karılık yaparsan seni bir süre el üstünde tutar. Sana yaklaştığında, kanamalıyım, keyfim yok gibi şeyler söyleyip arzusunu yerine getirmediğinde..." Alındaki terleri aldı. "Sevgisinin meretine bağlı olduğunu anlarsın."

Ayşe, karnını bastırarak güldü.

"Kadın da demesin. İsteğine ortak olsun."

"Erkek milletinin canı istedi mi yer zaman tanımaz," dedi Esmâ. "Canın istiyor mu diye sormaz. Hastalığını bile anlamaz. Hep he der de bir kerecik a ah dersin, senden kötüsü olmaz. Keyfi yerine gelsin diye katlanırsın. Bu defa da kendi kabahatini sana yükler. Uyanan mereti uyuttun diye."

Ayşe, yine güldü.

Esmâ: "Kocamın dışında erkek bilmesem de, kadınlardan duyduklarım ile erkekleri iyi tanıdım. Hele kadın milletinin doktoru oldum. Kocamdır sever de, döver de diyen yığınla kadın gördüm. Altına yatmaktan daha çok dayak atmasından keyif alıyorum diyen kadına bile rastladım. Bir kadın da, o işe girişmeden önce birbirimizin canını baya acıtırdı dedi. Kocamı o kadar çok seviyorum ki, hep benim kalsın diye öldürüp yemek istiyorum diyen kadın bilirim."

Ayşe, şaşkınlıkla kaldı.

Esmâ: "İnsanoğlu anlaşılmaz bir yaratık Ayşe'm... Sevdiğinin gönlünü hoş ettiği gibi, hakaret etmekten, dayak atmaktan hatta işkence yapmaktan bile çekinmiyor. Yeri geldiğinde, işkence yaptığı kişi uğruna ölümü göze alıyor. İşkence çeken de aynı. Hiç unutmam, kocamdan dayak yemiştım. Acılar içinde kıvranıp ağlarken bağırsıma sesleri duydum. Pencereden baktığımda, kocamın iki adamla kavga ettiğini gördüm. Omzuna yediği sopa darbesiyle kocam yere yığılıncaya dayaktan daha çok canımın

yandığını hissettim... Mutfaktan ekmek bıçağını kaptığım gibi sokağa fırladım. Adamlar, deli gibi gelişimden korkup kaçtılar. Kaçmasalardı kesin kes onları bıçaklardım." Gözleri doldu. "Beni çok fena döven kocam için..." Duygulanayan Ayşe, kağıt mendil uzattı.

Esmâ: "Beni döven kocam da benim yoluma ölüdü..."

Ayşe, bu defa su uzattı.

Esmâ. "...Şimdilerde erkeği evde tutmak hepten zorlaştı. Düve gibi karılarla piliç gibi kızlar, televizyonlarda boy gösteriyorlar. Sülün gibi yabancı karılar her yerde cirit atıyor. Onları görüp de ağzının suyu akmayan erkek az bulunur. Bundan sonra iyi bir evliliği akıllı kadınlar yürütebilir ancak. Ya da, bana dokunmayın da ne halt ederse etsin diyebilecek kadınlar. Aslını sorarsan Ayşe'm, kocalarımızı bizler dışarıya salıyoruz. En başta, evlendik diye kendimizi kapıp koyuveriyoruz. Hele çoluk çocuğa kavuşunca, bedenimize hepten hor bakıyoruz. En önemlisi de, o işten keyif almasını bilmiyoruz. Adamın keyfini yerine getirmekle kendimizi yükümlü görüyoruz. Evlilik, yatakta başlayıp yatakta bitiyor. Yatakta güzel muhabbet olursa evlilik de iyi gidiyor. Evlendiğinde, süslenip kokulanarak yatağa gir. ,Güler yüzlü ve oynaş ol. Kocam beni sevip okşasın demenin alemi yok. Kendi arzunu gidermeye bak. Sevişme ve cinsel ilişkide kuduruk bir karı ol. Öyle olduğunda adam zevkten dört köşe olur. Uzun lafın kısası, yatakta kuduruk bir karı olacaksın." Ayşe'nin kalan gazozunu içti. "Erkek milleti öyle karıyı çok sever. Karı, bir de parlak tüylü kısır düve gibiyse eğer, sırtında bir eşek yükü odun da olsa koşturarak eve gelir." Ayşe'yi güldürdü. "Suratsız, montafon ya da Anadolu'nun karasığırı gibi karısı olan erkek de, işini bahane edip geç kalır." Ayşe: "Montafonu şişmanlık olarak anladım da öbürü ne oluyor?"

"Anadolu karasığırının et ve süt verimi düşüktür. Senin anlayacağın, ne emmeye ne de gömmeye gelen karı demek istedim."

Ayşe, kıkır kıkır güldü.

"Bu dediklerini evlendiğimde dikkate alacağım. Bunca deneyim ve izlenimden sonra yeniden evlensen, kocana ve kendine ikinci bahar yaşatabilir misin?"

"Ah Ayşe'm ah!..." diyen Esmâ, derinden soluk verdi. "Bu işler tek taraflı olmaz ki...İkinci kez evlenen kadınlardan duyduğuma göre, dul bir kadın için ilk gece, kızken gerdeğe girmesinden daha zormuş. Gönlünü hoş edeydim diye işve cilve yaptığında adamın kuşkuya kapılıp, 'Orospu neler biliyor. Kaşarlanmış' diye fikir yürütmesinden çekinmiş. Adam fantezilerini uygulamaya kalktığında kadın, 'hergele, bu işlerin erbabı olmuş' dermiş içinden." Ayşe'nin gülüşüne katıldı. "Böyle olunca da istediğin gibi davranamazmıydın." "Diyelim ki..." dedi Ayşe. "Hali vakti yerinde ve sana evlenme teklifi yapan birisine gönlün ısındı. Kızların, seni bir erkekle paylaşmak istemiyoruz derlerse ne yaparsın?"

Esmâ, derinden ah çekti.

"Öyle diyecek evladım olsun asla evlenmem ve ölene kadar çalışır cabalar ona bakarım. Bağırıp çağırıldığında benim kızlar, kendine koca bulamadı-ğın gibi bizi bir de kocadan yana öksüz bırakacakсын diyorlar. Paralı bir babalık bulsalar beni zorla koynuna sokarlar. Bana koca bulmayı bırak da kızlara iş ver."

"Onların yapabileceği iş yok bizde," dedi Ayşe. "Sezon açıldığında, turistik tesislerde iş ayarlayabilirim. Ama, kızların sorumluluğunu üstlenmem." "Çalışsalar iyi olur da...Kızlarıma

güvenemiyorum. Karınlarında birer sıpayla döndüklerinde bir de onlarla uğraşacağıma, evde televizyon seyretsinler daha iyi." "Seninle temizliğe niye gelmiyorlar?" "Genç kızlar ya? Ayıp değil miymiş...Hem kel, hem fodullar," diyen Esmâ kadın ayağa kalktı. Boş şişeleri aldı. "Nasıl olsa, yerlerdeki kirlerin etrafında dolap beygiri gibi dönerek çalışan anaları var..." Odadan çıktı. Ardından hüzünle bakan Ayşe, epey bilgi edinirken bin ah da duydu...

Veysel Başer